

TRAFIKUTSKOTTETS BETÄNKANDE 26/2002 rd

Regeringens proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om kommunikationsmarknaden

INLEDNING

Remiss

Riksdagen remitterade den 17 september 2002 en proposition med förslag till ändring av lagstiftningen om kommunikationsmarknaden (RP 112/2002 rd) till trafikutskottet för beredning.

Motioner

I samband med propositionen har utskottet behandlat

- AM 40/2002 rd — Sulo Aittoniemi /alk: en åtgärdsmotion om nummerportabilitet vid byte av teleoperatör, som remitterades till utskottet den 17 april 2002.

Utlåtande

I enlighet med riksdagens beslut har grundlagsutskottet lämnat utlåtande (GrUU 61/2002 rd) om propositionen, utlåtandet ingår som bilaga till betänkandet.

Sakkunniga

Utskottet har hört

- utskottsråd Jarmo Vuorinen, riksdagen
- överdirektör Harri Pursiainen, kommunikationsministeriet
- överinspektör Tero Kuitunen, handels- och industriministeriet
- äldre regeringssekreterare Matti Piispanen, försvarsministeriet

- överdirektör Rauni Hagman, Kommunikationsverket
- förvaltningschef Asko Harjula, Försörjningsberedskapscentralen
- avdelningschef Leena Linnainmaa, Centralhandelskammaren
- specialforskare Maarika Joutsimo, Konkursverket
- jurist Riitta Kokko-Herrala, Konsumentverket
- förvaltningsdirektör Jussi Tunturi, Rundradion Ab
- direktör Jorma Miettinen, Alma Media Oyj
- country manager Jarkko Nordlund, Canal+ Finland
- jurist Sanna Tuominen, Digita Oy
- jurist Anne Vainio, Elisa Communications
- verkställande direktör Roope Lehtinen, Moskito Television Oy
- direktör Erkki Ormala, Nokia Oyj
- verkställande direktör Juha-Pekka Louhelainen, Oy Ruutunelonen Ab
- utvecklingsdirektör Mikko Mattinen, Radiolinja Oy
- verkställande direktör Tapio Kallioja och teknologidirektör Pekka Jaakola, SWelcom Oy
- utvecklingsdirektör Martin Andersson, Sonera Abp
- juridisk direktör Jukka-Pekka Joensuu, Song Networks Oy
- chefsjurist Jari Perko, Telia Mobile Finland
- jurist Eeva Laatikainen, FiCom

TrUB 26/2002 rd — RP 112/2002 rd

- chefsjurist Jukka Rahikkala, Finnet-förbundet rf
- avdelningschef Jari Heiskanen, Dövas Förbund rf
- verkställande direktör Ritva Hanski-Pitkäkoski, Annonserernas Förbund
- jurist Eero Vartio, De synskadades Centralförbund
- ombudsman Timo Rasimus, Satelliitti- ja antenniliitto SANT
- styrelseledamot Eeva Vuortama, Finlands Journalistförbund
- verkställande direktör Jyrki Ojala, Finlands Kabeltelevisionförbund rf
- jurist Tiina Luukkainen, Finlands Fastighetsförbund
- vice verkställande direktör Timo Lappi, Suomen Suoramarkkinointiliitto
- ombudsman Marit Hohtokari, Suomen audiovisuaalisen alan tuottajat SATU ry
- ordförande Pekka Karhuvaara, förbundet för Kommersiell television i Finland rf
- avdelningschef Hannele Pohjola, Industrins och Arbetsgivarnas Centralförbund TT
- vice verkställande direktör Håkan Gabrielson, Mediernas Centralförbund
- avtalschef Vappu Verronen, Säveltäjien Teikijänoikeustoimisto Teosto ry
- professor Hannu Nieminen
- professor Kaarle Nordenstreng.

Dessutom har utskottet fått skriftliga utlåtanden från

- Posten i Finland Abp
- Finlands Konsumentförbund
- Finlands Kommunförbund
- Företagarna i Finland.

PROPOSITIONEN OCH MOTIONEN

Propositionen

I propositionen föreslås att en ny kommunikationsmarknadslag stiftas samt att lagen om televisions- och radioverksamhet, lagen om statens televisions- och radiofond, lagen om Rundradion Ab, radiolagen samt vissa andra lagar ändras.

Genom propositionen understöds nätaffärsverksamhet, televisions- och radioverksamhet samt innehållsproduktion. Avsikten är att genom propositionen skapa allt bättre lagstiftningsmässiga förutsättningar för inbördes konkurrerande affärsverksamhet, kommunikationsteknologins utveckling och innovationer. Sålunda främjas näringslivets konkurrenskraft, en jämställd tillgång på kommunikationstjänster samt yttrandefriheten.

Skyldigheterna för teleföretag gäller i huvudsak endast teleföretag med betydande marknadsinflytande. Om grunderna för skyldigheterna bestäms i lag. Kommunikationsverket fattar utifrån en analys av relevanta marknader beslut om vilka skyldigheter som skall införas för teleföretag. Teleföretagens specialskyldigheter gäller användningen av resurser som är centrala i pro-

duktionen av kommunikationstjänster. De är i huvudsak skyldigheter att överlåta nyttjanderätten till ett sådant nätelement eller en sådan nätkapacitet som anges i lagen. Teleföretag kan bl.a. åläggas skyldigheter som gäller prissättningen av nyttjanderätten.

I syfte att främja marknaden för europeiska kommunikationstjänster skall Kommunikationsverket höra Europeiska gemenskapernas kommission och regleringsmyndigheterna i stater som hör till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet om större beslut. En marknadsdefinition som avviker från kommissionens rekommendation om relevanta marknader görs av kommunikationsministeriet. Kommissionen kan i vissa fall förhindra Kommunikationsverkets eller kommunikationsministeriets beslut.

Enligt propositionen är tillhandahållandet av mobilnät och digitala markbundna masskommunikationsnät, vilket förutsätter radiofrekvenser, även i fortsättningen koncessionsberoende televerksamhet. Utövande av annan televerksamhet är anmälningspliktig näringsverksamhet.

Användarna skall ha rätt till vissa samhälls-omfattande tjänster, t.ex. rätt att kräva en anslutning till det allmänna telefonnätet. Användarna skall också ha tillgång till en telefonkatalogstjänst och nummerupplysningstjänst till skäligt pris samt kostnadsfria nödtjänster. Användaren får rätt att behålla sitt telefonnummer även vid byte av mobiltjänstleverantör.

Propositionen gör verkställigheten av kommunikationslagstiftningen effektivare. Straffbestämmelserna i gällande kommunikationsmarknadslag stryks och marknadsdomstolen får i vissa fall av missbruk ålägga teleföretagen en påföljdsavgift. Lösningen på tvister som gäller televerksamhet görs snabbare genom en lagstadgad skyldighet för Kommunikationsverket att avgöra dem i regel inom fyra månader. För vissa ärenden förkortas ändringssökande genom besvär så att Kommunikationsverkets beslut kan överklagas direkt hos högsta förvaltningsdomstolen.

Genom den nya kommunikationsmarknadslagen genomförs Europaparlamentets och rådets direktiv om ett gemensamt regelverk för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, Europaparlamentets och rådets direktiv om auktorisation för elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster, Europaparlamentets och rådets direktiv om tillträde till och samtrafik mellan elektroniska kommunikationsnät och tillhörande faciliteter samt Europaparlamentets och rådets direktiv om samhälls-omfattande tjänster och användares rättigheter avseende elektroniska kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Dessutom uppdateras regleringen av kommunikationsmarknaden så att den överensstämmer med den nya grundlagen.

Genom propositionen ändras överföringsskyldigheterna för teleföretag som verkar i kabel-tv-nät så att en överföringsskyldighet utan ersättning endast gäller Rundradion Ab:s programutbud. Kommersiella aktörers riksomfattande kanaler omfattas också av skyldigheten. För över-

föringen av dem kan enligt överenskommelse dock högst betalas ett kostnadsorienterat pris.

Det föreslås att radiolagen ändras så att utsläppandet av teleterminalutrustning på marknaden och saluföringen av den samt utredandet av störningar som orsakas av teleterminalutrustning regleras i radiolagen. Lagen om televisions- och radioverksamhet föreslås bli ändrad så att koncessioner för kortvarig televisions- och radioverksamhet samt televisions- och radioverksamhet i liten skala beviljas av Kommunikationsverket. I propositionen skapas även förfarandebestämmelser för sådana fall där det är nödvändigt att ingripa i utövandet av rättigheter för televisering av samhälleligt betydelsefulla evenemang.

Avsikten med propositionen är att effektivera Kommunikationsverkets verksamhet genom att ändra vissa bestämmelser om televisionsavgiften i lagen om statens televisions- och radiofond.

Enligt propositionen skall årligen två nya berättelser ges om Rundradion Ab:s verksamhet. Förvaltningsrådet skall avge en berättelse om bolagets verksamhet till riksdagen. Rundradion Ab skall dessutom lämna en berättelse om den allmännyttiga verksamheten till Kommunikationsverket, som i sin tur ger ett utlåtande om berättelsen till statsrådet.

Propositionen är den andra etappen i en mera omfattande totalreform av kommunikationslagstiftningen. De lagändringar som gjordes i första etappen av reformen av lagstiftningen om kommunikationsmarknaden trädde i kraft den 1 juli 2002.

De föreslagna lagarna avses träda i kraft den 25 juli 2003, då direktiven skall genomföras.

Åtgärdsmotionen

I åtgärdsmotion AM 40/2002 rd föreslås att riksdagen hemställer om att regeringen vidtar åtgärder för att de som byter teleoperatör inte skall behöva byta mobiltelefonnummer.

UTSKOTTETS ÖVERVÄGANDEN

Allmän motivering

Av de orsaker som framgår av propositionens motivering och med stöd av erhållen utredning finner utskottet förslaget nödvändigt och lämpligt. Utskottet tillstyrker lagförslagen men anför följande anmärkningar och ändringsförslag.

I betänkandet TrUB 5/2002 rd—RP 241/2001 rd om ändringar i lagstiftningen om kommunikationsmarknaden ger utskottet sitt stöd till de riktlinjer som en arbetsgrupp, tillsatt av statsrådet den 7 februari 2001, lagt fram om bättre förutsättningar för televisionsverksamhet i en omvärld som allt mer karakteriseras av konvergens¹. Arbetsgruppens primära hypotes var att det behövs insatser för att främja kunskapssamhället och digitaliseringen och ansåg det viktigt att den samlade televisionssektorn får bättre villkor för sin verksamhet. Arbetsgruppen underströk dels vikten av att public service-verksamheten tryggas, dels vikten av att televisionsutbudet bygger på en högkvalitativ innehållsproduktion. Samtidigt underströk arbetsgruppen vikten av att lyfta fram konsumentperspektivet. Ett av de bärande förslagen var att koncessionsavgifterna skulle avskaffas i slutet av 2006 när de analoga sändningarna tar slut och all verksamhet är digitaliserad. Tanken var att det skulle vara lättare att få de kommersiella aktörerna att arbeta för en digital televisionsverksamhet, om de digitala sändningarna befrias från koncessionsavgift under sin första koncessionsperiod.

Vid utfrågningen av de sakkunniga påpekades det att propositionen inte förtydligar Rundradions ställning. Samtidigt som Rundradion får en starkare roll i tillhandahållandet av public service (bl.a. 134 §) är det fortfarande öppet hur finansieringen av Rundradion skall tryggas. Med hänseende på den samlade masskommunikationen i vårt land och medborgarnas rätt till information och kommunikation är det angeläget att de ekonomiska villkoren för Rundradion förtyd-

ligas i samband med kommunikationsmarknadslagen. I motiven till lagförslaget påpekar regeringen att den kommande digitaliseringen inom Rundradion kan vara ett viktigt steg mot ökad demokrati i kunskapssamhället. Det är ett faktum att det allmänna aktivt måste gå in för att trygga de digitala tjänsterna.

Det har också påpekats att Kommunikationsverket får ett ökat inflytande utan att propositionen som motvikt ökar samhällets tillsyn över och ansvar för verket. Det har hävdats att Kommunikationsverkets ställning i vissa hänseenden strider mot yttranderätten eftersom ett centralt ämbetsverk under ett ministerium åläggs att ta ansvar för en grundläggande fri- och rättighet som tillförts en konstitutionell särställning. Enligt utskottet är det viktigt att utvecklingen på kommunikationsmarknaden underlättas genom att aktörerna får rimligare villkor och genom att myndigheternas verksamhet och övervakning inom sektorn ordnas på behörigt sätt.

Kommunikationsmarknaden utvecklas så snabbt att dels Rundradions status och uppgifter, dels de kommersiella aktörernas villkor måste bevakas och utvärderas. Det är viktigt att satsa på tjänster i kunskapssamhället. Därför anser utskottet att stöd bör ges till övergången till digital televisionsverksamhet. Analogt med detta föreslår utskottet ett uttalande där utskottet förutsätter att regeringen så snart som möjligt lägger fram propositioner som syftar till att förbättra villkoren för televisionsverksamheten (*Utskottets förslag till uttalande 1*).

En fungerande marknad

Enligt propositionen syftar regeringen till att skapa en ram för lagstiftning som främjar utvecklingen inom kommunikationstekniken. Konvergens, en integration av kommunikationsnät och kommunikationstjänster, betyder att likadana eller likvärdiga innehåll allt mer kan distribueras och användas parallellt med hjälp av flera olika distributionsvägar. Därmed uppkommer ett nytt konkurrensläge på kommunikationsmarknaden. Bedömningen är att detta gagnar

¹ Konvergens avser integrering eller tillnärmande av kommunikationsnät och kommunikationstjänster

konsumenterna eftersom det öppnas nya möjligheter på marknaden för nätkิจกรรมer och innovationer. Den nya kommunikationslagstiftningen skall följaktligen kunna tillhandahålla bestämmelser som ger allt större rum för konkurrens mellan medierna. Utskottet menar att regeringen med lagförslaget har lyckats väl med tillnärmningen av lagstiftningsramen för olika typer av tekniska medier. Medierna har emellertid så olika tekniska funktioner och en så divergerande bakgrund att en fullständigt samordnad lagstiftning är ett mål som kan uppfyllas först på sikt. I detta sammanhang har det påpekats att läget inte får resultera i att bestämmelserna sväller ut onödigt mycket, eftersom en tillnärmning kan bli renodlad först när det finns en genuin marknad med ett minimum av reglering.

Kommunikationslagstiftningen avser att öppna för en gynnsam omvärld för kommersiella aktiviteter för att företagen skall kunna tillhandahålla högkvalitativa tjänster som tillgodoser kundernas behov. Jämlika konkurrensvillkor kräver dock ett visst mått av särregler. Den generella ambitionen på kommunikationsmarknaden är att det bara skall finnas ett minimum av regler. Detta återspeglas i 3 kap. i propositionen där det finns bestämmelser om en fungerande marknad. Kapitlet innehåller skyldigheter för teleföretag som utlöses när konkurrensen på marknaden inte fungerar. När det finns en fungerande konkurrens avlyfts skyldigheterna. Ett annat syfte med propositionen är att minska särbestämmelserna om kommunikationsnät inom ramen för vad som är möjligt med avseende på utvecklingen inom sektorn och EU:s lagstiftning samt att styra kommunikationen mer mot normal företagsamhet, vilket samtidigt betyder att styrningen av marknaden huvudsakligen är en uppgift för konkurrens- och konsumentmyndigheterna. Det är ett stort plus att propositionen följer principen om minsta möjliga reglering, understryker utskottet.

Vissa av de sakkunniga föreslog att kommunikationsmarknadslagen bör få en bestämmelse om att teleföretag bara kan åläggas skyldigheter om problemet inte kan lösas med hjälp av allmän konkurrensrätt. Utskottet påpekar att hu-

vudprincipen är att speciallagstiftning bara tillgrips i de fall då allmän lagstiftning inte räcker till för att lösa de särskilda problem som uppstått. Därför behövs det ingen särskild bestämmelse om tillämplig allmän lagstiftning.

Vid utfrågningen av de sakkunniga uppgav representanterna för Konkurrensverket att Konkurrensverket har en kritisk inställning till EG:s ramdirektiv och propositionen som bygger på det, i det hänseendet att direktivet och lagförslaget genererar ett tillstånd där kommunikationsmarknaden regleras av två regelverk av samma slag, av två olika myndigheter och av två fristående förvaltningsprocesser. Enligt utskottet får det inte vara så att Kommunikationsverket och Konkurrensverket har olika tolkningar av vad en relevant marknad innebär och hur en dominerande marknadsställning uppstår. Bästa sättet att trygga en samordnad konkurrensrättslig tolkning är att Kommunikationsverket och Konkurrensverket samarbetar nära både med marknadsanalyser och kring lagstiftningsfrågor.

Konkurrensverket uppger sig inte vara övertygat om riktigheten i motiven till 16 § 2 mom., där det sägs att kommunikationsministeriet skall ha rätt att definiera en relevant marknad på ett sätt som avviker från Europeiska kommissionens rekommendation om marknadsdefinitioner. Befogenheten får inte lyftas över från Kommunikationsverket till kommunikationsministeriet med hänvisning till kommunikationspolitiska orsaker eller förhandlingsmandat i relation till kommissionen eller andra medlemsstater, understryker Konkurrensverket. En marknadsdefinition bör enligt Konkurrensverket helt och hållet basera sig på de rådande ekonomiska förhållandena eftersom en marknadsdefinition och en marknadsanalys inte är några självständiga beslut, utan utgör bakgrundsfakta för beslut om utnämning av ett företag med ett betydande marknadsinflytande. Enligt uppgifter till utskottet bygger regeringens modell för överföring av befogenheter på synpunkter bland en majoritet av de aktörer som hördes under beredningsfasen. Därför anser utskottet förslaget vara genomtänkt och relevant.

Enligt 17 § i kommunikationsmarknadslagen görs marknadsanalyser för att klarlägga konkurrensläget. Ett företag betraktas som ett företag med betydande marknadsinflytande bara om analysen visar att konkurrensen inte fungerar på vissa marknader. Besluten om att klassificera teleföretag som företag med betydande marknadsinflytande är således enligt lagförslaget alltid nära knutna till en marknadsanalys. En marknadsanalys utreder explicit och uteslutande konkurrensläget på marknaden. Den nära kopplingen mellan en marknadsanalys och ett beslut om betydande marknadsinflytande kommer fram i att en marknadsanalys inte är ett självständigt förvaltningsbeslut och att den inte kan överklagas. I stället överklagas marknadsanalyser i samband med att ett beslut om företag med betydande marknadsinflytande överklagas.

Det har påpekats för utskottet att det finns en rad självständiga telefonföretag med ett begränsat distrikt. Dessa traditionella företag ägs av kunderna och syftar inte till att maximera vinsten, utan avser att tillhandahålla högkvalitativa och fördelaktiga teletjänster för sina kunder. Med den nuvarande prisnivån är det svårt att generera konkurrens i glesbygden eftersom inga stora vinster är att vänta i områdena. Små företag i glesbygden måste finansiera sin verksamhet och investeringar antingen med intern finansiering eller krediter. Riskfinansiering går till exempel inte att få genom börsintroducering. Ändå kan bolagen hålla en prisnivå som motsvarar eller till och med ligger under riksgenomsnittet för konsumenter, företag och andra operatörer. Också i framtiden är det slutanvändarna som har den största nyttan av att de små teleföretagen i glesbygden får fortsätta att leva. Annars kommer bredband till ett rimligt pris inte att kunna tillhandahållas på lika villkor över hela landet utan betydande ekonomiskt stöd från samhället ens i de små bolagens distrikt.

Utskottet har noterat att 59 § i kommunikationsmarknadslagen föreskriver om användarens rätt till anslutning i ett fast telefontät. Teleföretag med betydande marknadsinflytande i ett fast telefontät är skyldiga att till ett skäligt pris tillhandahålla anslutningar till ett fast telefontät

på användarens stadigvarande bostads- eller vistelseort. Därför är det viktigt att det fasta nätet drivs på ett vettigt sätt. Enligt propositionen (s. 157, första spalten) kan ett företag också bygga anslutningen utan ledning, till exempel med hjälp av radioteknik. Radioteknik kan vara ett betydligt billigare alternativ att anlägga förbindelser till exempel i glesbygden än det fasta telefontätet. Utskottet påpekar att förbindelsen i ett konsumentperspektiv är likvärdig med en fast förbindelse eftersom tjänsten faktureras som fast tjänst i enlighet med principen om samhällsomfattande tjänster.

Skyldigheterna för företag med betydande marknadsinflytande bör stå i rätt proportion till syftet, påpekar regeringen i propositionen. Detta är extra viktigt när det gäller regionala telefonföretag som omfattas av principen om samhällsomfattande tjänster. Utskottet understryker att Kommunikationsverket bland de tillbudsstående instrumenten bara skall välja de särskilda skyldigheter som är nödvändiga för att konkurrenshinder skall undanröjas och konkurrensen främjas. Dessutom måste Kommunikationsverket motivera varför en skyldighet är relevant och hur den uppfyller proportionalitetskravet.

Sammankoppling och samtrafik

Med sammankoppling avses en materiell och funktionell, alltså en fysisk och konsekvent, sammankoppling av olika kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Sammankoppling behövs för att användarna skall kunna ringa mellan olika telefontät. Teleföretagen betalar ersättning till varandra för kommunikation mellan sammankopplade kommunikationsnät. Kommunikation mellan två kommunikationsnät kallas samtrafik.

Priset för samtrafik är de ersättningar som teleföretagen betalar till varandra för meddelanden som går mellan sammankopplade kommunikationsnät. Ersättningarna för samtrafik inverkar på samtalsavgifterna för konsumenterna och andra användare. Tumregeln är att telefonavgifterna stiger av höga ersättningar för samtrafik. Telefonavgifterna stiger särskilt när trafiken förmedlas mellan olika typer av nät eller om trafik-

volymen mellan näten av någon annan orsak inte är i balans.

Av historiska skäl har Finland i motsats till andra stater i Europa haft flera självständiga telefonföretag som varit verksamma i geografiskt avgränsade distrikt. De lokala telefonbolagen har ofta relativt små distrikt men står ändå för merparten av de förbindelser som tillhandahålls för användarna. Hierarkiskt sett är telefonnäten i Finland uppdelade på tre nivåer: lokala nät, fjärrnät och utlandsnät. Av tekniska skäl har mobiltelenätet av tradition placerats under fjärrnäten i den hierarkiska uppbyggnaden. För användaren betyder detta att ett samtal från en mobiltelefon alltid kräver ett riktnummer. Det är tekniskt nödvändigt att placera mobiltelenätet i fjärrnätet eftersom abonnenten inom mobiltelenätet rör sig mellan olika teleområden, vilket inte är fallet i det fasta telefonnätet. Efter att marknaden avreglerades i mitten på 1990-talet har flera konkurrerande teleföretag opererat på alla tre nivåerna inom telenätet i Finland. I de flesta andra EU-stater är det fortfarande det gamla statliga monopolet som dominerar tjänstutbudet inom alla nivåer av telefonnätet.

På grund av den historiska utvecklingen har prissättningen av telefontjänster i Finland inte utvecklats på samma sätt som i resten av Europa. I Finland är teleföretagsområdet splittrat och består av många små teleföretag som konkurrerar med varandra, ute i resten av Europa är mönstret ett annat. Därför har Finland en annan prissättning än den som allmänt tillämpas i övriga EU-medlemsstater.

Avgiften för telefonnätet brukar i Finland delas upp i en lokalnätsavgift och i en särskild fjärrsamtalsavgift alternativt en avgift för utlandssamtal. Lokalnätsavgiften bestäms av den operatör som användaren ansluter till i lokalnätet. Fjärrsamtalsavgiften och utlandssamtalsavgiften bestäms av det teleföretag som tillhandahåller tjänsten. Med de nuvarande reglerna får teleföretagen således själva bestämma sina priser. När någon ringer från det lokala nätet till fjärrsamtalsnätet, mobiltelenätet eller utlandsnätet tar den lokala nätoperatören ut dels en lokalnätsavgift, dels en avgift för fjärrsamtal,

mobilsamtal eller utlandssamtal, men redovisar denna del av telefonavgiften till det teleföretag som tillhandahåller tjänsten mot en skälig ersättning för faktureringen. Det pris som användaren betalar består av flera olika avgifter och kräver att teleföretagen har särskilda faktureringsystem. I Finland har faktureringsystemen utvecklats kommersiellt över en lång tid och i samarbete mellan teleföretagen.

För samtal från mobiltelenätet tas ingen lokalnätsavgift ut eftersom mobiltelenätet i näthierarkin ingår i fjärrnätet. För samtal från mobiltelenätet till utlandsnätet tas dels en avgift för utlandssamtal, dels en så kallad mobiltelenätsavgift ut.

Principen är således att också den lägre nätnivån har rätt att ta ut en avgift av användaren för samtal från en lägre nätnivå till en högre, medan priset för tjänster på en högre nätnivå bestäms av det teleföretag som tillhandahåller tjänster på den nivån. Varje teleföretag inom olika segment i näthierarkin prissätter alltså själva sina tjänster och den avgift som användaren betalar är det sammantagna beloppet för kundpriserna inom olika segment i näthierarkin.

Avgiftsspecificeringen utifrån näthierarkin behövs eftersom Finland på olika nivåer inom näthierarkin har flera tjänsteoperatörer som konkurrerar med varandra och som i vissa fall bara opererar på en enda nivå inom näthierarkin. Ersättningen för samtrafik regleras på två sätt i den gällande lagstiftningen. I 16 § i trafikministeriets beslut om sammankoppling av teleföretags telenät och teletjänster (1393/1997) förutsätts för det första att de avgifter som ett teleföretag med betydande marknadsinflytande tar ut för sammankoppling skall vara offentliga, tillräckligt specificerade och stå i rimlig proportion till kostnaderna. Avgifterna får dessutom enligt 16 § inte vara beroende av hur många telemeddelanden som förmedlas.

Avgifterna för sammankoppling regleras också på ett annat sätt, nämligen genom justeringar i prisnivån för samtrafik och ändringar i prissättningen för samtrafik. Teleföretag med betydande marknadsinflytande måste särredovisa priserna för den trafik som går från ett annat teleföre-

tags nät till dess eget nät. Denna sammankopplingsersättning för inkommande trafik brukar kallas termineringsersättning. Skyldigheten att ha en särskild prissättning på den inkommande trafiken gäller inte trafik mellan ett lokalnät och ett mobilnät. Regeln innebär följaktligen att en mobiloperatör på en högre nivå inom näthierarkin inte är skyldig att sälja terminering, alltså styrning av inkommande trafik till ett mobilnät, till en lokal operatör på en lägre nivå inom hierarkin. I den gällande ordningen är det bara teleföretag på en och samma nivå inom näthierarkin eller på en lägre nivå inom näthierarkin som är skyldiga att ta emot trafik mot en termineringsersättning. Frågan är viktig eftersom det finns en särskild koppling i vårt system mellan ersättningarna för samtrafik och kundavgifterna. I de kommersiella avtalen mellan teleföretagen har det av tradition ansetts att teleföretagen har rätt att lägga fast den sammantagna avgiften för kunderna bara om de själva betalar en termineringsersättning för telefontrafiken till ett annat teleföretag.

Finland har ansett att systemet med termineringsersättningar fungerar väl och ökar konkurrensen. En av de stora fördelarna är att priserna på mobiltelefonsamtal är lägre i Finland än i Europa i stort. En annan fördel är att Finland har en faktisk konkurrens på marknaden för fjärr- och utlandssamtal.

Utskottet vill här också gå in på en annan konsekvens av termineringen. Följden är nämligen att samtal från en mobiltelefon till en annan mobiltelefon prissätts på ett annat sätt än samtal från en mobiltelefon till en fast telefon eller vice versa. Också i detta hänseende har Finland andra regler än de övriga länderna i Europa. I Finland är det mobilteleoperatörerna som direkt bestämmer priset för kundernas samtal från ett fast telefonnät till en mobiltelefon. I de övriga europeiska länderna får operatörerna i det fasta telefonnätet själva sätta pris på samtal från det fasta telefonnätet till ett mobilnät. Därför är det dyrare att ringa från ett fast telefonnät till en mobiltelefon eller vice versa än att ringa från en mobiltelefon till en annan mobiltelefon trots att de tekniska lösningarna inte direkt medför högre

kostnader. Enligt vad utskottet har erfarit är det inte tänkt att de olika prissättningsmetoderna för mobilnätet och det fasta telefonnätet ska särbehandla telefonnät som genereras med olika typer av teknik. I stället beror skillnaderna i prisreglering på att telefonnäten har olika positioner i näthierarkin.

I sitt utlåtande (TrUU 16/2002 rd — SRM 1/2002 rd) om statens ägarpolitik och Sonera framhåller utskottet att det fasta nätet också bildar ryggraden i mobilnätet eftersom alla massiva informationsöverföringar på sikt kommer att göras via ett fast nät och informationsöverföringarna med hjälp av radiovågor till största delen bara gäller korta distanser. Utskottet upprepar här sin uppfattning att det behövs ett fast nät för att telefonnäten i vårt land skall kunna fungera. Vidare anser utskottet att näten bör byggas ut och förbättras utifrån principen att det fasta nätet är ryggraden i de allmänna telefonnäten. Dessutom påpekar utskottet att det fasta nätet spelar en viktig roll för försörjningsberedskapen och hänvisar till det som sägs ovan om användarnas rätt att ha tillgång till en fast anslutning. Det är inte önskvärt att olika villkor råder för konsumenter som använder mobila nät och konsumenter som föredrar fasta nät. Därför är det enligt utskottet viktigt att regeringen utreder vilka problem det finns med kriterierna för termineringen inom samtrafiken och ersättningarna för termineringen. Utifrån detta bör regeringen göra en bedömning av om och hur lagstiftningen bör ändras.

Skyldigheten att distribuera programutbud och tjänster

Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att det inte finns någon konstitutionell grund för att skilja mellan distribueringsskyldigheten för Rundradion Ab å ena sidan och kommersiella programutbud å andra sidan. Därför måste segregationen i 134 § strykas för att lagförslaget skall kunna behandlas i vanlig lagstiftningsordning, understryker grundlagsutskottet. Det framgår dock inte entydigt av utlåtandet om skyldigheten skall vara likadan för alla, avgiftsbelagd eller avgiftsfri.

Enligt vad utskottet har erfarit är det till fördel för televisionsverksamheten i Finland om skyldigheten tolkas så att allt programutbud och alla tjänster som omfattas av skyldigheten distribueras utan ersättning. Det har lagts fram två skäl till detta. För det första går det inte att slopa distributionsskyldigheten helt och hållet eftersom den behövs för vissa vägande samhälleliga skäl. Å andra sidan skulle finansieringen av vår televisionsverksamhet sättas på spel om det får tas ut en ersättning för distributionsskyldigheten. Vår televisionsverksamhet finansieras med en televisionsavgift som tas ut för att televisionen används och med en koncessionsavgift som de som har televisionskoncession betalar. Med avgifterna finansieras verksamheten vid Rundradion Ab. Därför skulle en ersättning för distribution av programutbud ställa till problem för finansieringen. I slutändan krävs i så fall en grundlig översyn och reform av lagstiftningen om finansiering av televisionsverksamhet.

Enligt uppgift anser kommunikationsministeriet en distributionsskyldighet utan ersättning vara ett bättre alternativ än att ersättning måste betalas för all distribution. Då egendomsskyddet för kabeltelevisionsföretag enligt grundlagsutskottet inte kräver att ersättning betalas för distribution, måste avgiftsfriheten ses som en positiv sida av televisionsverksamheten. Samtidigt kan digitaliseringen av televisionen främjas.

Kommunikationsministeriet anser att grundlagsutskottets ståndpunkt måste tolkas så att distributionsskyldigheten med hänvisning till yttrandefriheten också måste gälla avgiftsbelagda televisionskanaler på samma villkor. Trafikutskottet framhåller att distributionsskyldigheten i den omfattning som regeringen föreslår enligt grundlagsutskottet harmonierar med proportionalitetskravet för begränsningar i användningen av egendom. Avgiftsbelagda televisionskanaler skall behandlas på samma sätt som andra också av den anledningen att programutbud inte kan diversifieras med avseende på distributionsskyldigheten, påpekar utskottet.

Kommunikationsministeriet har föreslagit att distributionsskyldigheten skall gälla under en begränsad period. I lagförslaget är 134 §, som

gäller skyldigheten, i kraft fram till den 31 december 2007. Under tiden kan det göras en utvärdering av hur lagstiftningen fungerar och vilka effekter den har. Samtidigt hinner tolkningen av direktiven ta form och kraven i gemenskapsrätten förtydligas. I direktivet om samhällsömfattande tjänster krävs att distributionsskyldigheten ses över med jämna mellanrum. Därför kan slutet av 2007 vara en lämplig gräns för den första översynen. Fram till dess kan i förekommande fall nya bestämmelser tas fram.

Tillsynsavgifter

I propositionen bedömer regeringen att förslaget påverkar Kommunikationsverkets ställning och ekonomi. Verket får en lång rad nya uppgifter, till exempel att definiera betydande marknader och besluta om betydande marknadsinflytande. Dessutom utgår regeringen från att Kommunikationsverkets kostnader för internationellt samarbete ökar när myndigheterna etablerar samarbete.

En grundförutsättning för verksamheten vid Kommunikationsverket har varit att verket i enlighet med förslaget är en nettobudgerad myndighet som täcker sina utgifter med sina inkomster. Syftet i propositionen är att nya utgifter skall täckas med den nya tillsynsavgiften som företag med allmän televerksamhet blir skyldiga att betala för att täcka kostnaderna för verksamheten vid Kommunikationsverket. I sitt utlåtande framhåller grundlagsutskottet att tillsynsavgiften i konstitutionellt hänseende är en skatt. Reglerna för tillsynsavgiften uppfyller enligt grundlagsutskottet inte kraven i 81 § 1 mom. i grundlagen, där det sägs att grunderna för skattens storlek skall ingå i lag. Vidare påpekar grundlagsutskottet att lagförslaget på grund av 15 § måste behandlas i grundlagsordning, om inte bestämmelserna om grunderna för tillsynsavgiftens storlek i detta sammanhang kan formuleras så exakt som det krävs av en skattelag. Däremot anser grundlagsutskottet det inte nödvändigt att hela lagen stiftas i grundlagsordning, utan föreslår att det stiftas en fristående temporär undantagslag om tillsynsavgiften till Kommunikationsverket.

Kommunikationsministeriet har ansett det mycket viktigt att det tillsynsuppdrag som Kommunikationsverket får genom kommunikationsmarknadslagen finansieras med en avgift som tas ut av alla teleföretag på jämlika villkor. Avgifterna skall betalas till Kommunikationsverket, som är ett nettobudgerat verk i den mening som 84 § 1 mom. i grundlagen och 3 a § i lagen om statsbudgeten avser. Kommunikationsministeriet anser det inte befogat att införa en särskild skatt för teleföretag, vilket skulle vara konsekvensen av att tillsynsavgiften betraktas som en budgeträttslig skatt på det sätt som grundlagsutskottet säger i sitt utlåtande.

Vidare har det påpekats för utskottet att grundlagsutskottets utlåtande leder till att finansieringen av Kommunikationsverket måste ses i ett vidare perspektiv än bara i samband med en tillsynsavgift som tas ut av teleföretagen. Enligt gällande lagstiftning finansieras också tillsynen över datasäkerhet, förvaltning och postverksamhet med en tillsynsavgift som inte tidigare har betraktats som en budgeträttslig skatt. Frågan kommer också att aktualiseras i samband med lagen om datasekretess i elektronisk kommunikation. En proposition kommer att lämnas till riksdagen i maj 2003.

Trafikutskottet påpekar att utlåtandet från grundlagsutskottet påverkar statens budgetekonomi i ett vidare perspektiv. Enligt uppgift från finansministeriet pågår det en utvärdering av frågan. Enligt propositionen skall tillsynsavgiften och avgiften för teleentreprenad tas ut först från och med 2004. Det har således ingen effekt på statsbudgeten för 2003 om bestämmelserna stryks. I dagsläget anser kommunikationsministeriet det vara den bästa lösningen att bestämmelserna om en tillsynsavgift stryks i den föreslagna lagen. Förslaget belyses närmare i detaljmotiveringen nedan. Kommunikationsministeriet har för avsikt att utarbeta nödvändiga propositioner om finansieringen av Kommunikationsverket. Tanken är att de nya bestämmelserna skall träda i kraft samtidigt med kommunikationsmarknadslagen.

Det är viktigt att propositionerna förbereds grundligt och att Kommunikationsverket får

tryggade förutsättningar att vara ett nettobudgerat verk, eftersom nettobudgeringsprincipen spelar en viktig roll för verksamheten och en effektiv tillsyn över kommunikationsmarknaden.

Övrigt

Service till funktionshindrade. I propositionen påpekar regeringen att det finns en lag om service och stöd på grund av handikapp (380/1987). På den finska marknaden finns det en del särskilda tjänster avsedda för funktionshindrade, till exempel texttelefon. De sakkunniga påpekade för utskottet att kommunikationsmarknadslagen inte har några bestämmelser om funktionshindrade. Det har dock påpekats för utskottet att servicen till grupper med särskilda behov i första hand bör säkerställas genom ändringar i social- och hälsovårdslagstiftningen, och inte i kommunikationsmarknadslagen. Enligt utskottet är det viktigt att grupper med särskilda behov och deras särskilda krav beaktas på bästa möjliga sätt när social- och hälsovårdslagstiftningen ses över.

Master för mobilnät. Kommunikationsministeriet har uppgett att åtgärder kommer att vidtas för att master bättre skall användas gemensamt av flera aktörer. Trafikutskottet uttrycker sin oro över att många anlägger egna master för sitt mobila nät även om det hade funnits uppenbara möjligheter att samarbeta om masterna.

Dessutom har trafikministeriet inkallat experter till ett möte den 5 mars 2003 där masternas påverkan på landskapet skall diskuteras. Företrädare för miljöministeriet, Finlands Kommunförbund och företag som bygger master är inbjudna till mötet. Mötet är en efterföljare till överläggningar som ordnades 1998.

Efter överläggningarna 1998 inrättade miljöministeriet en arbetsgrupp med uppgift att planera åtgärder för att främja gemensam användning av master. Dessutom beställde miljöministeriet en rapport med anvisningar om master för mobila nät. I anvisningarna rekommenderas bland annat att den som anhåller om tillstånd för att bygga en mast skall vara tvungen att lämna uppgifter om var de närmaste 3—5 masterna finns. En-

ligt vad utskottet har erfarit har de kommunala byggnadstillsynsmyndigheterna centraliserad information om vilka master som har fått åtgärdsstillstånd. Men sökanden utreder uppgifterna i god tid innan ett byggprojekt startar, påpekar utskottet. Vid mötet i mars kommer bland annat denna anvisning att diskuteras. Kommunikationsministeriet är berett att skjuta till extra medel för att rapporten med anvisningar skall bli klar eftersom den fortfarande är öppen på vissa punkter. Ministeriet räknar med att mötet över lag för frågan flera steg framåt.

Utskottet påpekar att Schweiz 1999 utfärdade en förordning². Förordningen syftar till att motverka hälsorisker på grund av icke-joniserande strålning. Icke-joniserande strålning är strålning som inte ger upphov till jonisation i det material som den tränger in i, men som ändå kan ha vissa biologiska effekter. Sådana strålningskällor är till exempel olika typer av sändningsanläggningar, till exempel radio, television och även apparatur för sändning i tredje generationens nät. Schweiz har försökt stötta operatörerna att gå samman om master. Förslagen att operatörerna skall upprätta ett gemensamt nät för att minska strålningen har ansetts vara omöjliga eftersom det i framtiden kommer att behövas konkurrens om infrastrukturerna.

Masterna påverkar miljön och eventuellt också människors hälsa. Därför är det ett problem att de blir fler och fler. Antalet master för mobilnätet bör begränsas genom att inga nya master byggs utan grundad anledning om det i närheten finns master med fri eller oreserverad kapacitet. Utskottet föreslår att riksdagen godkänner ett uttalande. I uttalandet förutsätts regeringen utreda möjligheterna att förhindra att nya onödiga master byggs, om det i närheten finns ledig eller oreserverad kapacitet. Regeringen förutsätts också vidta de åtgärder som utredningen kräver (*Utskottets förslag till uttalande 2*).

² Verordnung über den Schutz vor nichtionisierender Strahlung, Ordonnance sur la protection contre le rayonnement non ionisant (ORNI) du 23.12.1999: SR 814.710.

Televisions- och radioverksamheten på Åland. Lagarna i propositionen skall tillämpas i landskapet Åland på grundval av lagen om Ålands självstyrelse (1144/1991, nedan självstyrelselagen). I propositionen ingår bestämmelser dels om televerksamhet, dels om televisions- och radioverksamhet. Enligt 18 § 20 punkten i självstyrelselagen har landskapet lagstiftningsbehörighet i fråga om rätt att utöva rundradio- och televisionsverksamhet inom landskapet. Enligt 27 § 40 punkten i självstyrelselagen har riket lagstiftningsbehörighet i fråga om televäsendet. En statlig myndighet kan dock medge tillstånd för allmän televerksamhet i landskapet förutsatt att landskapsstyrelsen ger sitt samtycke. Koncession kan således utlysas men får inte beviljas utan att landskapsstyrelsen blir hörd. I enlighet med 30 § 6 punkten skall riksmyndigheterna se till att landskapet får frekvenser som behövs för radio- och televisionssändningar i landskapet.

Både enligt den gällande kommunikationsmarknadslagen (396/1997) och den föreslagna kommunikationsmarknadslagen är koncession för digitala markbundna televisions- och radio-sändningar uppdelade på två typer av koncessioner, nätkoncession och programkoncession. Bestämmelser om nätkoncession för televerksamhet ingår i kommunikationsmarknadslagen och bestämmelser om programkoncession för televisions- och radioverksamhet i lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998). Ett av de viktigaste målen med den övergripande översynen av kommunikationsmarknadslagstiftningen är att koncessionen skall bestå av dels en nätkoncession, dels en innehållskoncession. Därmed vägs konvergensen av kommunikationsnäten och kommunikationstjänsterna in i lagstiftningen.

I kommunikationsmarknadslagen ingår bestämmelser som reglerar förhållandet mellan nätkoncession och programkoncession. Syftet med detta är att säkerställa att Rundradion Ab och innehavarna av programkoncession är kapabla att sända sitt programutbud till tittarna. Som bestämmelsen nu är formulerad säkras den inte villkoren för de innehavare av programkoncession som utövar televisions- och radioverksam-

het i landskapet Åland. För att trygga deras rättigheter måste lagen ha en direkt hänvisning till landskapslagen om rundradioverksamhet (Ålands författningssamling 117/1993). Nedan i detaljmotiveringen redogörs närmare för detta.

Åtgärdsmotionen. Propositionen har en bestämmelse om nummerportabilitet. Enligt bestämmelsen är ett teleföretag som opererar i telefonnätet skyldigt att låta en användare som ingår avtal med företaget ha kvar sitt telefonnummer om han eller hon så vill, när han eller hon byter ett fast telefonabonnemang inom teleområdet eller byter teleföretag som tillhandahåller en mobilförbindelse. Därför föreslår utskottet att åtgärdsmotionen förkastas.

Detaljmotivering

1. Kommunikationsmarknadslag

6 §. Koncessionsansökans innehåll. Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande att den som ansöker om koncession skall enligt 6 § lämna alla de upplysningar som behövs vid bedömningen av de förutsättningar för koncession som avses i 9 §. Med hänsyn till 17 § i lagen om förvaltningsförfarande, kopplingen mellan tillståndsregleringen och de grundläggande fri- och rättigheterna och till 21 § i grundlagen behöver bestämmelserna om utredningsskyldighet preciseras, menar grundlagsutskottet.

Utskottet konstaterar att lagen om förvaltningsförfarande tillämpas på handläggningen av förvaltningsärenden vid myndigheter. Enligt 17 § 1 mom. i lagen om förvaltningsförfarande skall myndigheten se till att ett ärende utreds medan 2 mom. ålägger en part att vid behov lägga fram utredning om grunderna för sitt yrkande. Däremot är det myndigheten som skall inhämta andra utredningar. Utskottet vill understryka att koncessionsförfarandet på denna punkt inte avviker från andra förvaltningsärenden och att 6 § i kommunikationsmarknadslagen inte är avsedd att åsidosätta 17 § i lagen om förvaltningsförfarande. Grundlagsutskottet har uttryckt farhågan att 6 § kan få en oriktig tolkning.

För att råda bot på alla oklarheter föreslår utskottet följaktligen att 6 § preciseras så att i en koncessionsansökan skall lämnas alla de upplysningar som koncessionsmyndigheterna begär och som behövs vid bedömningen av koncessionsförutsättningarna. Utskottet har formulerat paragrafen utifrån detta.

7 §. Ansökningsavgift. Utskottet menar att ansökningsavgiften på 2 000 euro i 1 mom. är en alltför stor börda i synnerhet för nyetablerade företag och föreslår därför att ansökningsavgiften skall vara 1 000 euro. Utskottet har gjort denna ändring i momentet.

10 §. Koncessionens innehåll. Sakkunniga som utskottet hört har anfört kritik mot att det varken av kommunikationsmarknadslagen eller av lagen om televisions- och radioverksamhet framgår vad som avses med kapacitet som behövs för att idka verksamheten i samband med 10 § i kommunikationsmarknadslagen. Det har föreslagits för utskottet att lagen om televisions- och radioverksamhet skall kompletteras med en paragraf om att innehavaren av programkoncession skall åläggas att på förhand meddela hur mycket kapacitet som behövs för verksamheten och när denna kapacitet tas i bruk. Då skulle det vara obligatoriskt att förena koncessionen med villkor om mängden kapacitet som skall reserveras.

Kommunikationsministeriet uppger att en bindande anmälningsplikt klart och tydligt skulle utgöra en extra belastning för innehavare av programkoncessionen och inte hjälpa särskilt mycket upp situationen för innehavare av nätkoncession. Den kapacitet som behövs för att sända ut program kan variera beroende på innehållet och också på vilken tid av dygnet detta sker. Därmed skulle en bindande anmälan om behovet av kapacitet göra verksamheten besvärligare för innehavare av programkoncession.

Dessutom har från sakkunnighåll föreslagits att innehavare av programkoncession skulle i lag åläggas att inom två månader från att programkoncessionen beviljades meddela när kapaciteten tas i bruk. Kommunikationsministeriet anser

att den föreslagna anmälningsskyldigheten är onödig, eftersom propositionen i övrigt ger nät-koncessionshavaren ett fullgott skydd. Två månader är en mycket kort tid, i synnerhet för ett nyetablerat företag. Enligt den i propositionen ingående lagen om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet måste en programkoncessionshavare i varje händelse inleda sin verksamhet senast sex månader från början av koncessionsperioden. Ett förslag till utskottet bygger på en avsevärt snävare tidsfrist för programkoncessionshavaren. Enligt den gällande lagen förfaller koncessionen om verksamheten inte har inletts inom ett år.

Enligt propositionen kan i programkoncessionen också finnas bestämmelser om överföringskapacitet. De problem som lyfts fram vid sakkunnigutfrågningen kan enligt kommunikationsministeriet lösas med hjälp av dessa bestämmelser. Utskottet ser följaktligen ingen anledning att ändra paragrafen vad beträffar bestämmelserna i fråga.

I sitt utlåtande anser grundlagsutskottet att 2 mom. bör preciseras så att bestämmelserna om kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller frekvenser i 128 § och de koncessionsvillkor som kompletterar kommunikationsverkets bestämmelser utifrån 129 § är i linje med syftet i 1 §. Utskottet föreslår motsvarande precisering av momentet.

Grundlagsutskottet anser att formuleringen i 3 mom. i sin tur ses över så att det inte blir beroende av koncessionsmyndighetens prövning om nätkoncessionshavare skall åläggas att överlåta kapacitet till Rundradion Ab och innehavare av programkoncession eller inte. Utskottet föreslår en precisering av momentet i enlighet härmed.

Det inbördes förhållandet mellan nätkoncession och programkoncession regleras i 3 mom. Syftet med bestämmelsen är att säkerställa att Rundradion Ab och programkoncessionshavare kan sända sitt programutbud till tittarna. Som i den allmänna motiveringen redan konstaterats räcker bestämmelsen som den nu är skriven inte till att trygga ställningen för programkoncessionshavare som bedriver televisions- och radioverksamhet i landskapet Åland. För att program-

koncessionshavarna i landskapet skall få sina rättigheter tillgodosedda föreslår utskottet därför att det i 3 mom. uttryckligen hänvisas till landskapslagen om Rundradioverksamhet (Ålandsförfattningssamling 117/1993).

Utskottet har infört ändringarna i paragrafen.

14 §. Televerksamhetsanmälan. Eftersom utskottet med anledning av grundlagsutskottets utlåtande och av de orsaker som nämns i den allmänna motiveringen föreslår att 15 § om tillsynsavgift slopas, föreslår utskottet att 14 § 3 mom. görs till ny 15 §. Utskottet har gjort denna ändring i paragrafen.

15 §. Bekräftelse om mottagen televerksamhetsanmälan. Utskottet har med anledning av grundlagsutskottets utlåtande och av de orsaker som nämns i den allmänna motiveringen föreslagit att tillsynsavgiften slopas och att 15 § om tillsynsavgift i det första lagförslaget stryks. För att undvika omnumrering av paragraferna och en omnumrering av alla laghänvisningar föreslår utskottet av lagtekniska skäl att 14 § 3 mom. blir ny 15 §. I den nya paragrafen föreskrivs om bekräftelse av mottagen televerksamhetsanmälan. Utskottet har formulerat paragrafen utgående från dessa ändringar.

55 §. Allmänt nödnummer. Inrikesministeriet har föreslagit en ändring av 1 mom., som innebär att teleföretag som verkar i ett telefonnät skall vara skyldiga att sörja för att användarna avgiftsfritt får kontakt inte bara med det allmänna nödnumret 112 utan också med andra särskilda nödnummer för polisen och räddningsmyndigheterna. Beslut om dessa särskilda nödnummer fattas av Kommunikationsverket med stöd av 48 § i kommunikationsmarknadslagen. Kommunikationsministeriet har meddelat utskottet att förslaget är genomförbart, men vill understryka att det då måste förutsättas att numren tilldelas myndigheterna från en sådan särskild del av nummerplanen att det i praktiken skall gå att avgiftsfritt ringa från alla anslutningar, inbegripet allmänna telefoner. Utskottet föreslår att momentet ändras på denna punkt och förutsätter att

avgiftsfriheten för samtal genomförs såsom kommunikationsministeriet föreslagit.

89 §. *Särredovisningsskyldighet.* Vid sakkunnigutfrågningen påpekades det att företag enligt 1 mom. är skyldiga att särredovisa funktioner i anslutning till uthyrning av nyttjanderätt eller sammankoppling. Men det framgår inte klart vilka skyldigheter enligt 18 § bestämmelsen åsyftar.

Kommunikationsmarknadslagens 4 kap. gäller olika skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätten. I kapitlets bestämmelser används två olika termer för överlåtelse av nyttjanderätten, nämligen skyldighet att överlåta nyttjanderätten och skyldighet att hyra ut nyttjanderätten. Regeringen har i propositionen haft för avsikt att skapa ett begrepps-system, där överlåtelse av nyttjanderätten är huvudbegreppet för olika överlåtelssituationer. Av denna anledning talas det också i rubriken för 4 kap. om överlåtelse av nyttjanderätten. Överlåtelse av nyttjanderätt används som överbegrepp också i 37 §. I 4 kap. är termen uppdelad i underbegrepp så att överlåtelse av nyttjanderätt används när det handlar om skyldighet att överlåta immateriell kapacitet medan uthyrning av nyttjanderätt används för skyldigheten att överlåta konkreta, fysiska element eller delar av nätet.

Utskottet konstaterar att den språkliga anmärkningen är motiverad, eftersom det i 1 mom. talas om uthyrning av nyttjanderätt fastän det vore mer logiskt att använda överbegreppet överlåtelse av nyttjanderätt. Därför föreslår utskottet denna ändring i momentet. Utskottet har formulerat momentet utifrån detta.

94 §. *Beredskapskostnader.* Försörjningsberedskapscentralen har fäst utskottets uppmärksamhet på att det i 94 § föreskrivs om ersättning till teleföretag för beredskapskostnader. Teleföretagen får på det sätt som närmare framgår av momentet ersättning för kostnaderna ur den försörjningsberedskapsfond Försörjningsberedskapscentralen administrerar, men i 2 mom. konstateras det att det är kommunikationsministeriet som bestämmer om ersättning för kostnader. Försörj-

ningsberedskapscentralen har föreslagit att det är centralen som skall få fatta besluten. Centralen menar att en enda instans skall ha ansvaret för hur pengarna i försörjningsberedskapsfonden används för att användningen skall vara samordnad och för att utbetalningsbeslut inte fattas mer än fonden tål. Substansmyndigheten, i detta fall kommunikationsministeriet, utfärdar anvisningar om beredskap för undantagsförhållanden, något som borgar för att förberedelserna är effektiva och rätt inriktade.

Utskottet anser att det är Försörjningsberedskapscentralen, instansen med ansvar för utveckling och upprätthållande av statens försörjningsberedskap, som i sista hand i enlighet med lagen om tryggnad av försörjningsberedskapen (1390/1992) skall få besluta om hur pengarna i försörjningsberedskapsfonden används. Kommunikationsministeriet bör dock i egenskap av sakkunnigmyndighet i fråga om televerksamhet ges möjlighet till medinflytande när det gäller hur stora beredskapskostnader ersättning kan sökas för inom telesektorn. Kommunikationsministeriet bör därför ges en tydlig roll i beredningen av ersättningsbesluten. Detta syfte uppnås enligt utskottet bäst om det i lagen bestäms att beslutet fattas på förslag av kommunikationsministeriet. Utskottet föreslår följaktligen en ändring på denna punkt i 2 mom. och har formulerat momentet utifrån detta.

95 §. *Teleföretagets skyldighet att utrusta sitt system för teleavlyssning och teleövervakning.* Proposition RP 185/2002 rd om sättande i kraft av den i paragrafen nämnda konventionen om ömsesidig rättslig hjälp i brottmål mellan Europeiska unionens medlemsstater, som ingicks den 29 maj 2000 i Bryssel, är ännu inte slutbehandlad i lagutskottet. Utskottet föreslår därför att hänvisningen till konventionen stryks. Paragrafen har till följd härav fått en ny formulering.

106 §. *Byggnadstillsynsmyndighetens beslut.* Om överenskommelse inte nås med markägaren om utläggningen av en telekabel, kan kommunens byggnadstillsynsmyndighet enligt propositionen på ansökan av teleföretaget besluta ge te-

leföretaget denna rättighet på de villkor som bestäms i paragrafen. Utskottet har uppmärksamgjorts på att byggnadstillsynsmyndighetens tillståndsförfarande inte reglerats i förslaget, eftersom tillståndsförfarandet i 106 § enligt lagtexten inte har någon koppling till 102 och 103 §, dvs. telekabelplan och hörande. Av lagtexten framgår därmed inte för vilket ändamål en telekabelplan och hörande behövs. Utskottet föreslår därför att 1 mom. ändras genom att där inte hänvisas till de allmänna målen enligt 101 § utan att utläggningsrätten ges genom att fastställa en telekabelplan enligt 102 §. Utskottet föreslår också att passusen om att utläggningen inte annars kan ordnas på ett tillfredsställande sätt och till skäligena kostnader stryks.

Utskottet föreslår ett nytt 2 mom. med bestämmelser om att telekabelplanen kan fastställas om teleföretaget har handlat enligt förfarandet i 103 och 104 §. Om en anmärkning har anförts mot planen krävs det också att den skall uppfylla kraven i 101 §.

Tillägget innebär att 2 mom. blir 3 mom. Utskottet föreslår att momentet ges en ny skrivning genom att ordet "samtidigt" stryks i den första meningen.

Propositionens 3 mom. blir 4 mom., där hänvisningen till 1 mom. ändras till 2 mom.

Utskottet har fört in ändringarna i paragrafen.

107 §. Rätt att utföra byggarbete på någon annans område. Utskottet har ovan föreslagit ändringar i 106 § och föreslår därför nu att hänvisningen till 106 § preciseras att gälla 106 § 2 mom. Utskottet har infört denna ändring i paragrafen.

119 §. Allmän styrning, utveckling och tillsyn. Paragrafens 3 mom. är nödvändig för att direktivet skall kunna genomföras på korrekt sätt.

122 §. Påföljdsavgift. Grundlagsutskottet anser i sitt utlåtande att bemyndigandet att utfärda förordning i 6 mom. strider mot 21 § 2 mom. och kräver att befogenheten antingen stryks eller preciseras i väsentlig grad. Kommunikationsministeriet har föreslagit att bemyndigandet att utfärda förordning preciseras till att gälla anmäl-

ningsskyldighet för myndigheterna när den är av betydelse för verkställigheten av påföljdsavgiften, återbetalning av påföljdsavgift och andra liknande omständigheter som är relevanta för verkställigheten av avgiften. Utskottet föreslår att bemyndigandet preciseras i enlighet härmed. Utskottet har omformulerat momentet utgående från preciseringen.

127 §. Ändringsökande. Grundlagsutskottet har tolkat paragrafen så att beslut i sådana tvister mellan teleföretag som avses i 3 mom. kan överklagas antingen hos förvaltningsdomstolen eller hos högsta förvaltningsdomstolen. En sådan valbarhet vad gäller besvärsväg är enligt grundlagsutskottet inte lämplig med tanke på 21 § i grundlagen. Kommunikationsministeriet menar att feltolkningens möjlighet bottenar i det sätt på vilket 1 och 3 mom. är formulerade. Meningen är att i beslut som Kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket fattat med stöd av 16—20 § och 126 § 4 mom. samt beslut av marknadsdomstolen och statsrådet får ändring sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen i enlighet med förvaltningsprocesslagen. Utskottet föreslår följaktligen att Kommunikationsministeriet stryks som beslutsgivare i 3 mom. vid sidan av marknadsdomstolen och statsrådet.

Utskottet föreslår också att 1 mom. ändras så att det gäller beslut som Kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket har fattat med stöd av något annat lagrum än 16—20 § eller 126 § 4 mom.

Grundlagsutskottet påpekar i sitt utlåtande att hänvisningen i 3 mom. till 126 § 5 mom. är oriktig. Trafikutskottet föreslår därför att hänvisningen korrigeras till att gälla 4 mom.

Utskottet har omformulerat paragrafen i enlighet med ändringarna.

128 §. Kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster. I paragrafen finns grundläggande bestämmelser om hur allmänna kommunikationsnät och kommunikationstjänster skall planeras, byggas och underhållas. Paragrafen är kopplad till 129 § där Kommunika-

tionsverket får befogenheter att meddela närmare tekniska föreskrifter om kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Bestämmelserna i 128 § är formulerad så att befogenheten att meddela föreskrifter i 129 § uppfyller kraven i 80 § i grundlagen. I sitt utlåtande anser grundlagsutskottet att 129 § uppfyller kraven i 80 § grundlagen med undantag för en detalj i 13 punkten.

I detaljmotiveringen till propositionen framhåller regeringen att teleföretagen med stöd av 129 § 13 punkten kan påföras skyldighet att anmäla och rapportera fel och störningar. Enligt grundlagsutskottets uppfattning kan en sådan skyldighet inte åläggas företagen i en teknisk föreskrift utan att det finns bestämmelser om samma sak i lag. Redan nu har teleföretagen anmälningsplikt med stöd av de gällande föreskrifterna från Kommunikationsverket. Det är nödvändigt att skyldigheten bibehålls. Därför föreslår utskottet att 128 § får ett nytt 2 mom., som föreskriver att teleföretagen utan dröjsmål skall underrätta Kommunikationsverket om fel eller störningar i kommunikationsnätet eller kommunikationstjänsterna.

När denna skyldighet ingår i lag kan Kommunikationsverket med stöd av 129 § 13 punkten meddela närmare föreskrifter om när och hur anmälningsplikten skall uppfyllas. Därför behöver 129 § 13 punkten inte ändras.

Utskottet har fogat ett nytt 2 mom. till 128 §.

129 §. Föreskrifter om kommunikationsnät och kommunikationstjänster. Vid utfrågningen av de sakkunniga lyftes de föreslagna bestämmelserna om en elektronisk programguide, EPG, fram. De sakkunniga anförde kritik framför allt mot Kommunikationsverkets rätt att meddela föreskrifter om innehållet och strukturen i en elektronisk programguide (129 § 12 punkten).

Kommunikationsministeriet har uppgett att bestämmelsen är viktig med avseende på konsumenternas rättigheter och understryker att Kommunikationsverket meddelar föreskrifter om programguiden barra om det inte finns andra möjligheter att bygga upp en nationellt enhetlig ingångssida. Bestämmelsen kommer således inte

att tillämpas annat än när det uppstår störningar på marknaden som försvårar livet för konsumenterna.

En samordnad ingångssida för programguiden är enligt kommunikationsministeriet till fördel för konsumenterna eftersom programuppgifterna för alla kanaler då presenteras på lika villkor. Sett i ett konsumentperspektiv är risken att tjänsterna i den digitala televisionen splittras upp. Detta strider mot målet att kunskapssamhället skall tillhandahålla lätthanterlig service. Om ingångssidorna till programguiderna är mycket brokiga kan det hända att konsumenterna inte får den vägledning de behöver för att kunna utnyttja de nya tjänsterna.

Kommunikationsministeriet har tillsatt en arbetsgrupp för att utreda om det behövs mer ingående föreskrifter för att programguiderna för den digitala televisionsverksamheten skall fungera bättre. Arbetsgruppen förväntas vara klar med sitt arbete i mitten av april.

Enligt vad utskottet har erfarit kommer en samordnad ingångssida knappast att medföra några större extra kostnader för aktörerna. Därför anser utskottet det med avseende på konsumenterna vara lämpligast att det finns en samordnad programguide.

134 §. Skyldighet att distribuera programutbud och tjänster. Med hänvisning till de skäl som anförts till distribueringsskyldigheten ovan i den allmänna motiveringen föreslår utskottet att distribueringsskyldigheten skall vara avgiftsfri på lika grunder för de program som omfattas av skyldigheten och föreslår att paragrafen formuleras om i enlighet med detta.

Utskottet föreslår att 2 mom. stryks. I momentet föreskrivs om en distributionsskyldighet till ett kostnadsorienterat pris. Utskottet lägger till en 3 punkt till förteckningen i 1 mom. Punkten motsvarar innehållsmässigt 2 mom. 2 punkten, som föreslås bli struken. Dessutom lägger utskottet till en 4 punkt som motsvarar 2 mom. 3 punkten. Då blir 3 mom. ett nytt 2 mom. och 4 mom. ett nytt 3 mom. Samtidigt blir 5 och 6 mom. 4 och 5 mom. Hänvisningarna där till 2 mom. stryks. Vidare föreslår utskottet en juste-

ring i 4 mom. gällande program som fritt får tas emot.

Utskottet har formulerat om paragrafen i enlighet med detta.

137 §. Teleentreprenad. Grundlagsutskottet anser att den tillsynsavgift som regeringen föreslår är en skatt. Med hänvisning till den allmänna motiveringen och skälen i motiveringen till 15 § föreslår utskottet att 4 mom. stryks.

139 §. Ikraftträdande. Kommunikationsministeriet har föreslagit att distributionsskyldigheten skall vara tidsbegränsad för att man skall kunna följa upp hur lagstiftningen fungerar och vilka effekter den har. Dessutom hinner tolkningen av direktiven ta slutgiltigare former under tiden. Direktivet om samhällsomfattande tjänster kräver att distributionsskyldigheten ses över med jämna mellanrum. Därför kan 2007 vara en lämplig tidpunkt. Fram till dess kan eventuella nödvändiga nya bestämmelser förberedas. Enligt utskottet är det positivt att distributionsskyldigheten är tidsbunden. Därför föreslår utskottet en bestämmelse om tidsbegränsning i ikraftträdelseparagrafen. Därmed gäller 134 § fram till den 31 december 2007. Utskottet har formulerat om paragrafen i enlighet med detta.

140 §. Tillämpning av vissa tidigare bestämmelser. Ovan under 134 § föreslår utskottet att den avgiftsfria distributionsskyldigheten skall gälla alla program på lika villkor. Därför behövs det ingen särskild övergångsbestämmelse för skyldighetens ikraftträdelse, utan hela 134 § kan tillämpas så snart lagen har trätt i kraft. Därför föreslår utskottet att 4 mom. stryks.

143 §. Tillämpning av bestämmelser om påföljdsavgift och tillsynsavgift. Med hänvisning till den allmänna motiveringen och de skäl som anförs i samband med 15 § föreslår utskottet att 2 mom. stryks. Därför bör paragrafrubriken ändras, det vill säga hänvisningen till tillsynsavgif-

ten strykas. Utskottet har formulerat om paragrafen i enlighet med detta.

2. Lag om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet

Ingressen. Med hänvisning till de skäl som anförs i samband med 22 § föreslår utskottet att ändringen i 22 § inte tas med i lagen. Följaktligen måste paragrafen strykas i ingressen.

10 a §. Ansökningsavgift. En ansökningsavgift på 2 000 euro som regeringen föreslår i 1 mom. är enligt utskottet en onödigt stor belastning, inte minst för företag som håller på att etablera sig. Därför föreslår utskottet att avgiften sänks till 1 000 euro. Utskottet har formulerat om momentet i enlighet med detta.

22 §. Placeringen av reklam och teleköpsändningar. Av utfrågningen av de sakkunniga att döma krävs det ytterligare förberedelser och utvärderingar innan paragrafen om placeringen av reklam och teleköpsändningar kan ändras. Det måste utredas vilka kostnadseffekter ändringen av 3 mom. har för marknaden för televisionsreklam. Därför föreslår utskottet att ändringen i 22 § inte tas med i lagen. Utskottet har formulerat om lagförslaget i enlighet med detta.

36 a §. Påföljdsavgift. I sitt utlåtande anser grundlagsutskottet befogenheten att utfärda förordning i 5 mom. strida mot 21 § 2 mom. i grundlagen. Grundlagsutskottet anser att befogenheten antingen måste strykas eller preciseras. Kommunikationsministeriet har föreslagit att befogenheten preciseras till att gälla den typ av anmälningsskyldighet för myndigheter som är av betydelse för verkställigheten av påföljdsavgiften, återbetalning av påföljdsavgiften och andra liknande omständigheter som är relevanta för verkställigheten av avgiften. Utskottet föreslår att befogenheten preciseras i enlighet med detta. Följaktligen har utskottet formulerat om momentet i detta syfte.

5. Lag om ändring av 2 § lagen om kommunikationsförvaltningen

Ingressen. I andra behandlingen den 17 januari 2003 godkände riksdagen lagförslagen i proposition RP 96/2002 rd. Bland lagförslagen ingick ett förslag till lag om ändring av 2 § lagen om kommunikationsförvaltningen. Därför måste hänvisningen i ingressen till 2 § sådan den lyder i lag 493/2002 ändras till den lag som godkändes på grundval av proposition RP 96/2002 rd.

2 §. Kommunikationsverkets uppgifter. Efter att den föreliggande propositionen lämnades till riksdagen har paragrafen ändrats genom lag 15/2003 och genom en lag som godkändes på grundval av proposition RP 96/2002 rd. Därför fogar utskottet lagen om elektroniska signaturer och lagen om domännamn till 1 punkten i paragrafen. Utskottet har formulerat om paragrafen i enlighet med detta.

*Utskottets ändringsförslag***1.****Kommunikationsmarknadslag**

I enlighet med riksdagens beslut föreskrivs:

1 kap.
Allmänna bestämmelser
1—3 §
(Som i RP)

2 kap.
Utövande av televerksamhet
4 och 5 §
(Som i RP)

11. Lag om ändring av 8 § lagen om nödcentraler

8 §. Rätt att få uppgifter ur registret. I propositionen har 8 § felaktigt delats upp i två moment. Utskottet för dem samman till ett enda moment som i den gällande lagen. Utskottet har formulerat om paragrafen i enlighet med detta.

Förslag till beslut

På grundval av det ovanstående föreslår trafikutskottet

att lagförslagen 3, 4, 6—10 och 12 godkänns utan ändringar,

att lagförslagen 1, 2, 5 och 11 godkänns med ändringar (Utskottets ändringsförslag),

att åtgärdsmotion AM 40/2002 rd avböjs och

att två uttalanden godkänns (Utskottets förslag till uttalanden).

6 §

Koncessionsansökans innehåll

I en koncessionsansökan skall lämnas alla de upplysningar som *koncessionsmyndigheterna begär och som* behövs vid bedömningen av de förutsättningar för koncession som avses i 9 §. Närmare bestämmelser om ansökans innehåll utfärdas genom förordning av kommunikationsministeriet.

7 §

Ansökningsavgift

Den som ansöker om koncession är skyldig att i samband med ansökan till staten betala en ansökningsavgift på 1 000 euro.

(2 mom. som i RP)

8 och 9 §
(Som i RP)

10 §

Koncessionens innehåll

(1 mom. som i RP)

Koncessionen kan förenas med sådana villkor för kommunikationsnätens tekniska egenskaper eller en effektiv användning av frekvenserna som kompletterar bestämmelserna i 1 och 128 § eller Kommunikationsverkets tekniska föreskrifter enligt 129 § i denna lag. *Villkoren skall stämma överens med syftena i 1 §.*

Koncession för tillhandahållande av nättjänster i ett markbundet masskommunikationsnät kan beviljas på det villkoret att koncessionshavaren för sin del sörjer för att Rundradion Ab samt innehavare av programkoncession enligt 7 § 1 mom. lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998) och tillståndshavare enligt 2 § 1 mom. landskapslagen om rundradioverksamhet (Ålands författningssamling 117/1993) till ett kostnadsorienterat pris får tillgång till den kapacitet de behöver för utövandet av verksam-

heten. *Med hjälp av villkoren för koncession skall koncessionsmyndigheten se till att utövarna av televisions- och radioverksamhet i alla lägen har tillgång till nödvändig kapacitet för verksamheten.*

(4 mom. som i RP)

11—13 §
(Som i RP)

14 §

Televerksamhetsanmälan

(1 och 2 mom. som i RP)
(3 mom. *utesl.*)

15 §

Bekräftelse att televerksamhetsanmälan mottagits

(Som 14 § 3 mom. i RP)

3 kap.

Skyldigheter för teleföretag

16—22 §
(Som i RP)

4 kap.

Teleföretags skyldigheter vid överlåtelse av nyttjanderätten

23—38 §
(Som i RP)

5 kap.

Teleföretagets skyldigheter vid sammankoppling

39—45 §
(Som i RP)

6 kap.

Numrering46—54 §
(Som i RP)

55 §

Allmänt nödnummer

Teleföretag som verkar i ett telefonnät är skyldiga att för sin del sörja för att användarna avgiftsfritt får kontakt med det allmänna nödnumret 112 och med de särskilda nödnummer för polisen och räddningsmyndigheterna som avses i ett numreringsbeslut enligt 48 § av Kommunikationsverket.

(2 mom. som i RP)

56—58 §
(Som i RP)

7 kap.

Användarens rättigheter59—83 §
(Som i RP)

8 kap.

Prissättning och tillsyn över prissättningen84—88 §
(Som i RP)

89 §

Särredovisningsskyldighet

Kommunikationsverket kan genom ett beslut enligt 18 § ålägga ett företag med betydande marknadsinflytande en skyldighet att i sin bokföring särredovisa funktioner i anslutning till överlåtelse av nyttjanderätt eller sammankopp-

ling från teleföretagets övriga utbud av tjänster, om det behövs för att priserna för uthyrning av nyttjanderätten eller sammankoppling skall kunna övervakas.

(2—4 mom. som i RP)

9 kap.

Teleföretagets skyldigheter i anslutning till biträdande av myndigheter90—93 §
(Som i RP)

94 §

Beredskapskostnader

(1 mom. som i RP)

Försörjningsberedskapscentralen bestämmer på förslag av kommunikationsministeriet om ersättning för kostnader som avses i 1 mom.

95 §

Teleföretagets skyldighet att utrusta sitt system för teleavlyssning och teleövervakning

Teleföretag skall utrusta sina kommunikationsnät och kommunikationstjänster med sådana tekniska hjälpmedel och egenskaper att den teleavlyssning och teleövervakning som avses i tvångsmedelslagen (450/1987) och polislagen (493/1995) (*utesl.*) är möjlig att genomföra.

96—99 §
(Som i RP)

10 kap.

Utläggning av telekablar100—105 §
(Som i RP)

106 §

Byggnadstillsynsmyndighetens beslut

Telekablar samt anordningar i anslutning till dem, smärre konstruktioner och stolpar kan läggas ut på ett område som ägs eller innehas av någon annan, om man överenskommer om utläggningen. Om överenskommelse inte nås om utläggningen (*utesl.*), kan kommunens byggnadstillsynsmyndighet på ansökan av teleföretaget genom ett beslut ge teleföretaget denna rättighet genom att fastställa en telekabelplan enligt 102 §.

Telekabelplanen kan fastställas om teleföretaget har handlat enligt förfarandet i 103 och 104 §. Om en anmärkning har anförts mot planen krävs det också att den skall uppfylla kraven i 101 §. (Nytt)

Kommunens byggnadstillsynsmyndighet kan (*utesl.*) bestämma att beslutet skall iakttas innan det har vunnit laga kraft. Har besvär anförts över beslutet, kan besvärmyndigheten förbjuda verkställigheten av beslutet tills den har avgjort besvären.

Ändring i ett beslut av byggnadstillsynsmyndigheten enligt 2 mom. söks genom besvär hos förvaltningsdomstolen i enlighet med 190 § markanvändnings- och bygglagen.

107 §

Rätt att utföra byggarbete på någon annans område

Om det är nödvändigt för att telekabelplanen skall genomföras, får ett teleföretag med en rättighet som baserar sig på ett sådant beslut som avses i 106 § 2 mom. utan ägarens eller innehavarens tillstånd fälla träd och andra växter på området i telekabelplanen, förse byggnader och konstruktioner med nödvändiga utrustningar samt utföra andra byggarbeten på området. Teleföretagets personal har i detta avseende rätt att röra sig på enskilt område och att placera ut behövliga märken i terrängen.

(2 och 3 mom. som i RP)

108—111 §
(Som i RP)

11 kap.

Utlämnande och offentliggörande av uppgifter samt skyldighet att höra112—118 §
(Som i RP)

12 kap.

Övervakning, påföljder och avgörande av tvister119—121 §
(Som i RP)

122 §

Påföljdsavgift

(1—5 mom. som i RP)

Påföljdsavgiften verkställs utan dom eller beslut under iakttagande av vad som bestäms om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961). Rättsregistercentralen sörjer för verkställigheten av avgiften. Närmare bestämmelser om verkställigheten av påföljdsavgiften kan utfärdas genom förordning av statsrådet. I statsrådets förordning kan *det* bestämmas om *anmälningsskyldighet för myndigheterna när den är av betydelse för verkställigheten av påföljdsavgiften, återbetalning av påföljdsavgift och andra liknande omständigheter som är relevanta för verkställigheten av avgiften.*

123—126 §
(Som i RP)

127 §

Ändringssökande

I ett beslut som kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket har fattat med stöd av något annat lagrum än 16—20 § eller 126 § 4

mom. i denna lag får ändring i enlighet med förvaltningsprocesslagen sökas genom besvär hos förvaltningsdomstolen. Kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket kan i sitt beslut bestämma att beslutet skall iakttas trots att ändring har sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

(2 mom. som i RP)

Ändring i beslut som kommunikationsministeriet och Kommunikationsverket fattat med stöd av 16—20 § och 126 § 4 mom. samt beslut av marknadsdomstolen (*utesl.*) och statsrådet får i enlighet med förvaltningsprocesslagen sökas genom besvär hos högsta förvaltningsdomstolen. Kommunikationsverket kan i sitt beslut föreskriva att beslutet skall iakttas trots att ändring sökts, om inte besvärsmyndigheten bestämmer något annat.

13 kap.

Allmänna bestämmelser om kommunikationsnät och kommunikationstjänster

128 §

Kvalitetskrav på kommunikationsnät och kommunikationstjänster

(1 mom. som i RP)

Teleföretaget skall utan dröjsmål underrätta Kommunikationsverket om fel eller störningar i kommunikationsnäten eller kommunikationstjänsterna. (Nytt)

129—133 §
(Som i RP)

14 kap.

Särskilda bestämmelser

134 §

Skyldighet att distribuera programutbud och tjänster

Teleföretag som tillhandahåller nättjänster i kabeltelevisionsnät är skyldiga att utan ersättning distribuera i nätet

1) sådana allmännyttiga televisions- och radioprogramutbud som avses i 7 § 1 mom. lagen om Rundradion Ab och som inom gränserna för den kapacitet som har anvisats Rundradion Ab i enlighet med radiolagen fritt kan tas emot i den kommun där nätet är beläget,

2) special- och tilläggstjänster som ansluter sig till dessa programutbud och som fritt kan tas emot.

3) (*utesl.*) televisions- och radioprogramutbud (*utesl.*) som tillhandahålls i den kommun där nätet är beläget med stöd av en riksomfattande programkoncession enligt 7 § 1 mom. lagen om televisions- och radioverksamhet,

4) material som redigeras för ett program som ingår i programutbudet enligt 3 punkten, reklam som anknyter till programutbudet samt andra motsvarande tjänster som hör till programutbudet.

(2 mom. *utesl.*)

(2 mom. som 3 mom. i RP)

(3 mom. som 4 mom. i RP)

De programutbud som avses i 1 mom. (*utesl.*) och som fritt kan tas emot jämte tjänster i anknytning till dem skall avgiftsfritt tillhandahållas användaren. Utan hinder av detta moment kan teleföretag som tillhandahåller nättjänster i ett kabel-tv-nät kräva en rimlig avgift av sin användare för upprätthållande av nätet.

Programutbud och tjänster som avses i 1 (*utesl.*) mom. skall avgiftsfritt tillhandahållas användaren i oförändrad form och samtidigt som den ursprungliga sändningen.

135 och 136 §
(Som i RP)

137 § <i>Teleentreprenad</i> (1—3 mom. som i RP) (4 mom. <i>utesl.</i>)	(2 och 3 mom. som i RP)	140 § <i>Tillämpning av vissa tidigare bestämmelser</i> (1—3 mom. som i RP) (4 mom. <i>utesl.</i>)
138 § (Som i RP)		141 och 142 § (Som i RP)
15 kap.		143 § <i>Tillämpning av bestämmelser om påföljdsavgift</i> (<i>utesl.</i>) (1 mom. som i RP) (2 mom. <i>utesl.</i>)
Ikraftträdelse- och övergångsbestämmelser		
139 § <i>Ikraftträdande</i> Denna lag träder i kraft den 20 . <i>La-</i> <i>gens 134 § gäller dock fram till den 31 decem-</i> <i>ber 2007.</i>		

2.

Lag

om ändring av lagen om televisions- och radioverksamhet

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen den 9 oktober 1998 om televisions- och radioverksamhet (744/1998) 42 §, sådan den lyder i lag 490/2002,
ändras 3 § 1 mom., 4, 6, 7 och 9 §, 11 § 2 mom., 12—15 §, 16 § 2 mom., 20 § 3 och 4 mom., (*utesl.*) samt 34, 36, 37 och 41 §,
av dessa lagrum 7 §, 11 § 2 mom. samt 20 § 3 och 4 mom. sådana de lyder i nämnda lag 490/2002, samt
fogas till lagen en ny 7 a, 7 b, 10 a, 11 a, 15 a, 20 a och 36 a § samt till 40 § ett nytt 2 mom. som följer:

3, 4, 6, 7, 7 a, 7 b och 9 §
(Som i RP)

10 a §

Ansökningsavgift

Koncessionssökande är skyldiga att i samband med en sådan koncessionsansökan som avses i 7 § 1 mom. betala en avgift på 1 000 euro till staten.

(2 mom. som i RP)	34 och 36 § (Som i RP)
11—15 a § (Som i RP)	36 a §
3 kap.	<i>Påföljdsavgift</i>
Programutbud	(1—4 mom. som i RP)
16, 20 och 20 a § (Som i RP)	Påföljdsavgiften verkställs utan dom eller beslut under iakttagande av vad som bestäms om indrivning av skatter och avgifter i utsökningsväg (367/1961). Verkställigheten av avgiften sköts av Rättsregistercentralen. Om verkställigheten av påföljdsavgift kan utfärdas närmare bestämmelser genom förordning av statsrådet. I statsrådets förordning kan <i>det</i> bestämmas om <i>myndigheters anmälningsskyldighet som är av betydelse för verkställigheten av påföljdsavgiften, återbetalning av påföljdsavgift och andra liknande omständigheter som är relevanta för verkställigheten av avgiften.</i>
4 kap.	
Reklam, teleköpsändningar och sponsring	
22 §	
<i>Placeringen av reklam och teleköpsändningar</i>	

(3 mom. <i>utesl.</i>)	

(5 mom. <i>utesl.</i>)	37, 40 och 41 § (Som i RP)
	<u>Ikraftträdelsebestämmelsen</u> (Som i RP)

5.

Lag

om ändring av 2 § lagen om kommunikationsförvaltningen

I enlighet med riksdagens beslut *ändras* i lagen den 29 juni 2001 om kommunikationsförvaltningen (625/2001) 2 §, sådan den lyder i lag (/), som följer:

2 §	lagen om televisions- och radioverksamhet (744/1998), lagen om statens televisions- och radiofond (745/1998), lagen om integritetsskydd vid telekommunikation och dataskydd inom televerksamhet (565/1999), (<i>utesl.</i>) lagen om förbud mot vissa avkodningssystem (1117/2001), <i>lagen om elektroniska signaturer (14/2003) och</i>
<i>Kommunikationsverkets uppgifter</i>	
Kommunikationsverket har till uppgift att	
1) sköta de uppgifter som enligt kommunikationsmarknadslagen (/), radiolagen (1015/2001), lagen om posttjänster (313/2001),	

lagen om domännamn (/) ankommer på (2 punkten som i RP)
Kommunikationsverket, samt

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

11.

Lag

om ändring av 8 § lagen om nödcentraler

I enlighet med riksdagens beslut
ändras i lagen den 18 februari 2000 om nödcentraler (157/2000) 8 § 11 punkten, sådan den lyder i lag 1149/2001, som följer:

8 §

(11 punkten som i RP)

Rätt att få uppgifter ur register

(2 mom. utest.)

(Som i RP. Ändringen påverkar inte den svenska lagtexten)

Ikraftträdelsebestämmelsen
(Som i RP)

Utskottets förslag till uttalanden

1. Riksdagen förutsätter att regeringen i syfte att främja tillhandahållande av nya tjänster i kunskapssamhället så snart som möjligt utreder vilka extra åtgärder som behövs för en snabbare övergång till digital televisionsverksamhet.

2. Riksdagen förutsätter att regeringen utreder möjligheterna att förhindra att onödiga master byggs för nya mobiltelefonnät, om det i närheten finns master med ledig eller oreserverad kapacitet och att regeringen vidtar de åtgärder som utredningen ger anledning till.

TrUB 26/2002 rd — RP 112/2002 rd

Helsingfors den 31 januari 2003

I den avgörande behandlingen deltog

ordf. Erkki Pulliainen /gröna

vordf. Annika Lapintie /vänst

medl. Klaus Bremer /sv

Jyri Häkämies /saml

Erkki Kanerva /sd

Saara Karhu /sd

Marjukka Karttunen /saml

Risto Kuisma /sd

Eero Lämsä /cent

Raimo Mähönen /sd

Tero Mölsä /cent

Markku Rossi /cent

Ismo Seivästö /kd

Timo Seppälä /saml

Harry Wallin /sd

Lasse Virén /saml

Raimo Vistbacka /saf.

Sekreterare var

utskottsråd Mika Boedeker.